

کلید قبولی اعمال

تقوای الهی از جمله اعمالی است که هیچ عملی در پیشگاه پروردگار نمی تواند جای آن را بگیرد و هیچ عملی نمی تواند انسان را از اینکه زاد و توشه تقوا برای خودش اندوخته نماید بی نیاز کند. ازجمله اتفاقات عجیبی که در صدر اسلام به همین موضوع اشاره دارد، ماجرای غزوه حمراءالاسد است. ماجرا از این قرار بود که مسلمانان که در جنگ اُحد شکست خورده بودند، با کشته ها و مجروحان زیادی به مدینه بازگشتند. اما در روز بعد از بازگشت، پیامبر (ص) دستور دادند که سپاهیی که در احد حضور داشتند، خود را برای شرکت در جنگ دیگری آماده کنند، بهویژه فرمان دادند که مجروحان جنگ احد به صفوف لشکر بپیوندند.

این تصمیم برای افرادی که تازه از جنگ برگشته و هنوز خستگی و آسیب جنگ با آن ها بود، قطعاً سخت و سؤال برانگیز بود، اما اصحاب پیامبر (ص) به لشکر پیوستند. حتی آن هایی که به شدت مجروح بودند نیز در این حرکت قرار گرفتند و تقریباً شرکت کنندگان در احد، همگی در این جنگ شرکت کردند. همچنین پیامبر (ص) به افرادی که در احد نبودند اجازه ندادند آن ها را همراهی کنند. اما علت حرکت پیامبر (ص) به این دلیل بود که ایشان از یک فرد مکی که به مدینه آمده بود، درباره لشکر مکه پرسیدند و او در پاسخ گفت: جنگجویان مکه که در احد بوده اند، خود را ملامت می کنند که شما را رها کرده اند. لشکر دشمن پس از پیروزی در احد، در غرور خود غوطه ور شده و تصمیم حمله دوباره به شهر مدینه و یک سره کردن کار مسلمانان را دارد، ازاین رو پیامبر (ص) مردم را فراخوانده و به سوی آن ها حرکت کردند و در منطقه ای به نام «حمراء الأُسد»، که در چند کیلومتری مدینه بود اردو زدند.

در این زمان خبر خروج نیروهای پیامبر (ص) به لشکر مکه رسید و آن ها را متعجب کرد، اما بعد از این، واقعه دیگری رخ داد که به نفع لشکر اسلام تمام شد و می توان آن را مصداق امداد الهی دانست و آن واقعه این بود که یکی از مشرکان به نام معبد خزاعی از مدینه به سوی مکه می رفت و مشاهده وضع پیامبر (ص) و یارانش او را به سختی تکان داد، عواطف انسانی او تحریک شد و از آنجا گذشت و به لشکر ابوسفیان رسید.

ابوسفیان از او درباره پیامبر اسلام (ص) سؤال کرد، او در جواب گفت: محمد را دیدم با لشکری انبوه که تاکنون همانند آن را ندیده بودم، در تعقیب شما هستند و به سرعت پیش می آیند.

ابوسفیان با نگرانی و اضطراب گفت: چه می گویی؟ ما آن ها را کشتیم و مجروح ساختیم و پراکنده کردیم، معبد خزاعی گفت: من نمی دانم شما چه کردید؟ همین می دانم که لشکری عظیم و انبوه هم اکنون در تعقیب شماست.

ابوسفیان و یاران او تصمیم قطعی گرفتند که به سرعت عقب نشینی کرده و به مکه بازگردند و برای اینکه مسلمانان آن ها را تعقیب نکنند و آن ها فرصت کافی برای عقب نشینی داشته باشند از جمعی از قبیله عبد القیس که از آنجا می گذشتند و قصد رفتن به مدینه برای خرید گندم را داشتند، خواهش کردند که به پیامبر اسلام (ص) و مسلمانان این خبر را برسانند که ابوسفیان و بت پرستان قریش با لشکر انبوهی به سرعت به سوی مدینه می آیند تا بقیه یاران پیامبر (ص) را از پای درآورند. هنگامی که این خبر به پیامبر (ص) و مسلمانان رسید، گفتند:

«خَبَرْنَا اللَّهَ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ»، یعنی خدا ما را کافی است و او بهترین مدافع ماست، اما هرچه انتظار کشیدند خبری از لشکر دشمن نشد، ازاین رو پس از سه روز توقف، به مدینه بازگشتند و این گونه این واقعه به پایان رسید. اما در این زمان آیه ای برای این اتفاق نازل می شود که مورد بحث ماست:

«الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَلْجُوعٌ عَظِيمٌ» آن ها که دعوت خدا و پیامبر (ص) را پس از آن همه جراحاتی که به ایشان رسید، اجابت کردند (و هنوز زخم های میدان احد التیام نیافته بود، به سوی میدان «حمراء الاسد»، حرکت کردند) برای کسانی از آن ها که نیکی کردند و تقوا پیش گرفتند، پاداش بزرگی است. (آل عمران، ۱۷۲)

بعد از انجام این جهاد مضاعف که بلافاصله پس از آن همه جراحت و خستگی به فرمان پیامبر (ص) دوباره به سوی جبهه رفته بودند، خداوند در این آیه می فرماید حتی این عمل به تنهایی و بدون آنکه کسی اهل تقوا و رعایت خط قرمزی های خدا در زندگی باشد، کافی نیست. از خداوند بزرگ می خواهیم که همه ما را در مسیر تقوا و پرهیزگاری یاری کند.

برگرفته از خطبه های نماز جمعه مشهد
تنظیم: حجت الاسلام والمسلمین حسین ابراهیمی

پیرس

و بدن

حکم لباس شهرت

در این ستون به پرسش های شما درباره حکم مسائل مختلف از نظر شرعی پاسخ خواهیم داد. شما مخاطبان گرامی می توانید با ارسال پیامک پرسش های خود به شماره ۰۷۲۸۹۳۰۰۰ با ما در ارتباط باشید.

● سلام. چون پوشیدن لباس شهرت در اسلام منع شده است، این حکم شامل چه لباس هایی می شود؟ معیار لباس شهرت و حکم شرعی پوشیدن آن از نظر مراجع تقلید چیست؟

● **آیت...العظمی خامنه ای:**

لباس شهرت، لباسی است که پوشیدن آن برای شخص، به خاطر رنگ یا کیفیت دوخت یا مندرس بودن آن و علل دیگر مناسب نیست، به طوری که اگر آن را در برابر مردم بپوشد، توجه آنان را به خود جلب کرده و انگشت نما می شود.

● **آیت... العظمی سیستانی:**

لباس شهرت، لباسی است که موجب تحقیر و استهزای دیگران باشد و بنا بر احتیاط واجب نباید بپوشند.

● **آیت... العظمی مکارم شیرازی:**

بنا بر احتیاط واجب باید انسان از پوشیدن لباس شهرت خودداری کند. منظور از لباس شهرت لباسی است که جنبه ریاکاری دارد و می خواهد به وسیله آن مثلاً به زهد و ترک دنیا مشهور شود، خواه از نظر پارچه یا رنگ آن باشد یا دوخت آن، اما اگر واقعا قصدش ساده پوشیدن است و جنبه ریاکاری ندارد، نه تنها جایز است بلکه عملی شایسته است.

● **آیت... العظمی صافی گلپایگانی:**

لباس شهرت، لباسی است که پوشیدن آن به خاطر رنگ، کیفیت دوخت یا علل دیگر مناسب نیست، به طوری که اگر آن را در برابر مردم بپوشند، توجه آنان را به خود جلب می کند و شخص انگشت نما می شود. پوشیدن چنین لباسی جایز نیست.

● **آیت... العظمی فاضل لنکرانی:**

حرام است و منظور از لباس شهرت، لباسی است که از نظر جنس، رنگ، نوع دوخت و امثال آن به گونه ای باشد که پوشیدن آن عرفاً موجب انگشت نما شدن او شود.

● **آیت... العظمی بهجت:**

عبارت از لباسی است که از نظر جنس، رنگ یا نحوه برش و دوخت و مانند آن خلاف شأن پوشنده لباس باشد و پوشیدنش حرام است.

ضرورت های زندگی زناشویی در گفت وگو با حجت الاسلام والمسلمین واعظ موسوی

همسران زینت یکدیگرند

آمنه مستقیمی | این روزها که بنابر آمارها، میزان طلاق افزایش یافته و آسیب های اجتماعی عاطفی جدایی ها گریبان بسیاری از خانواده ها را گرفته است، رجوع به نسخه های اصیل که اصول همسرداری را تجویز کرده و برخلاف روان شناسی های زرد، در پی راه نشان دادن نه بن بست کردن مسیرهای اصلاح و سازندگی هستند، بیش از هر زمان ضرورت دارد. مثل نسخه ای که اسلام در این باره برای ما دارد و در این شماره با بررسی آنچه در روایات اسلامی ذکر شده است و با نظر کارشناس مسائل خانواده، حجت الاسلام والمسلمین سید مهدی واعظ موسوی، شاخصه های زوج مناسب و خانواده اسلامی را ارائه کرده ایم که مشروح آن را می خوانید.

شاخص های زوج مناسب در لسان قرآن

● قرآن کریم در آیه ۳۴ سوره مبارکه نساء اصل همسرداری در اسلام را بیان کرده است و می فرماید:

● **الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ...**

بنابر این آیه، مدل ایده آل و پیشنهادی قرآن برای مرد، شخصیتی مسئولیت پذیر، استوار، متعادل و تکیه گاه برای زن است.

● نکته مقابل چنین شخصیت مردانه ای، زنی است مطیع، هماهنگ و همسو با همسر، قرآن از زنان این چنینی به قَائِمَات تعبیر می کند، به عبارت بهتر وقتی مرد قوام و مسئولیت پذیر شد، زن خود به خود مطیع شده و به چنین مردی افتخار و با او همراهی و همدلی می کند.

عزیمت گاه همسرداری

● قرآن درباره استثنائات نیز تصریح دارد، برای مثال به مرد برای درمان خانمی که دچار سرکشی یا دچار اختلال روانی است نسخه می دهد، اما در نگاه کلی آموزه های دینی، همسرداری از آقایان شروع می شود که این به مسئولیت پذیری یا همان اصل قوامیت آن ها بازمی گردد.

● اگر مردان به اصل مسئولیت پذیری متعهد بوده و دمدمی مزاج نباشند، زن نیز به تبع این رفتار و اخلاق مرد، در مسیر اطاعت و همراهی قرار می گیرد و به عکس اگر این روحیه در مرد ضعیف باشد، زن از مسیر خارج می شود.

فلسفه تعبیر همسر به لباس

«هُنَّ لِيَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِيَاسٌ لِهِنَّ» (آیه ۱۸۷، سوره بقره)

● نخست اشارت این آیه به نقش پوشاندگی لباس است، یعنی همان طور که لباس پوشاننده انسان است، زن و شوهر هم باید هم پوشانی داشته باشند.

● لباس به انسان زینت می دهد همسران نیز باید به هم زینت داده و سبب ننگ و عار هم نباشند.

● چنان که لباس عیوب بدن را پوشانده، زن و شوهر هم باید اسرار و عیوب یکدیگر را بپوشانند.

● امیرالمؤمنین (ع) می فرمایند: خرده گیری و عیب جویی موجب جدایی و طلاق می شود.

● همچنین، چنان که لباس باید اندازه بدن باشد، زن و شوهر هم باید هنگام ازدواج دقت کنند که اندازه هم بوده و کفویت و همتایی داشته باشند.

● والدین گاهی به من مراجعه می کنند و می گویند ما دنبال داماد یا عروس خوب هستیم، این اشتباه است باید دنبال همسران مناسب برای فرزندانمان باشیم تا ازدواج و خانواده های موفق داشته باشند.

عواقب لباس تنگ و گشادا!

● **الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ**

افراد خبیث برای یکدیگر هستند و افراد طیب و پاک برای هم.

● وقتی بین زوجین تناسب نباشد، چون ازدواج از پایه مشکل دارد، مثل لباس تنگ یا گشاد که آدمی را آزار می دهد، سبب اذیت و تزاحم انسان می شود. یا باید عمری را با آن لباس تحمل کرد یا باید از تن درآورد که به طلاق و جدایی ختم می شود.

● لباس همچنین معرف شخصیت فرد است، مثل لباسی که ارتشی ها می پوشند یا چادر که قرآن از آن به عنوان نشانه شخصیت زن تعبیر می کند.

● زن و شوهر نیز پس از ازدواج با یکدیگر معرفی می شوند، بی دقتی در این اصل سبب شهرت به صفات بد می شود. تعمق در این تعبیر زیبای قرآن مانع از انتخاب اشتباه و عواقب سوء آن می شود.

خانواده، خاستگاه فضایل

● اگر خانواده از بین برود دیگر اجتماع خوب و ارزش های والا را نخواهیم داشت.

● فضایی همچون شهادت طلبی و ایثار در فضای خانواده ایجاد می شود و رشد می کند.

● وقتی خانواده نباشد، دزدی، اختلاس، اغتشاش و دیگر رذایل شکل گرفته و گسترش می یابد.

اقسام سه گانه زوجین

● نخست، زن و شوهری هر دو عاقلانه عمل می کنند (زوج متعالی) زوجین به تعالی و شکوفایی رسیده اند البته در اینجا هم طیف بندی داریم.

● دوم، زوجی که یک سو عاقلانه تر رفتار می کند و همو خانواده را به تعادل می رساند، این زوج متعادل هستند.

● سوم، زوجی که هیچ یک عاقلانه رفتار نمی کنند و به اقسام مشکلات و جدایی های عاطفی و حقوقی مبتلا می شوند.

روان شناسان بر پل زدن در رویارویی به موانع تأکید دارند، اما در خانواده نامتعادل، بدی را با بدی بیشتر و ظلم را با ظلم بیشتر پاسخ می دهند و فرزندان شان نیز آسیب می بینند.

● در این خانواده ظالم تر کسی است که ظلم را شروع می کند اما در نهایت هر دو طرف ظالم و دارای رفتارهای غیر منطقی می شوند.

● اگر خانواده های ما متعادل باشند، توفیقات ما روزافزون می شود، افراد موفق خروجی خانواده های متعادل هستند البته در این میان نقش مادر مؤثرتر است.

● مادر اگر خوب باشد حتی باوجود پدر نالایق، باز هم فرزندان به ساحل تعالی می رسند، چنان که پسر نوح (ع) با اینکه فرزند پیامبر الهی بود، به دلیل مادر نالایق از مسیر هدایت خارج شد.

همسر داری

در قاب روایات

روایات معصومان (ع) نیز بر رعایت اصولی در همسر داری تأکید دارد که عمل به آن ها امروز هم می تواند روابط زوجین را اصلاح و خانواده را مستحکم کند.

امیرالمؤمنین (ع) فرمودند: همیشه با همسرت مدارا کن و با او به نیکی هم نشینی کن تا زندگی ات باصفا شود.

(مکارم الاخلاق، ص ۲۱۸)

پیامبر رحمت (ص) می فرمایند: حق مرد بر زن این است که [زن] ملازم خانه او باشد و با شوهرش دوستی و محبت و دلسوزی کند و از خشم وی دوری گزیند و آنچه مورد رضایت اوست انجام دهد و به پیمان و وعده وی وفادار باشد.

(مستدرک الوسائل، ج ۱۴، ص ۲۲۴)

و نیز از رسول خدا (ص) می فرمایند: نشستن مرد در کنار خانواده اش، نزد خدای بزرگ دوست داشتنی تر از اعتکاف [و نشستن] در مسجد من است.

(میزان الحکمه، ج ۴، ص ۲۸۷)

محبت از اصولی است که معصومان (ع) در همسر داری به آن تأکید بسیار دارند؛ امام صادق (ع) می فرمایند: هر کس بیشتر دوستدار ما باشد، به زن ها (همسرش) نیز بیشتر دوستی می کند.

(بحار الانوار، ج ۱۰۳، ص ۲۲۷)

پیامبر (ص) می فرمایند: این گفتار مرد به همسرش که «من تو را دوست دارم، هرگز از قلب زن بیرون نمی رود.

(وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۱۰)

حجت الاسلام والمسلمین

سید مهدی واعظ موسوی: اگر مردان به اصل مسئولیت پذیری متعهد بوده و دمدمی مزاج نباشند، زن نیز به تبع این رفتار و اخلاق مرد، در مسیر اطاعت و همراهی قرار می گیرد

